

Список використаних джерел

1. Білан М. С., Стельмащук Г. Г. *Українське народне мистецтво*. Київ: Либідь, 2000.
2. Кара-Васильєва Т. В. *Декоративне мистецтво України ХХ століття*. Київ: Либідь, 2005.
3. Кара-Васильєва Т. В., Чегусова З. А. *Декоративне мистецтво України ХХ століття*. Київ: Либідь, 2002.
4. Т.П. Зузяк , Ю.М. Бабчук , Г.Ф. Чадюк . ЧПК ПРОГРАФІЯ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ ХУДОЖНЬОЇ ОБРОБКИ ДЕРЕВИНИ ТА ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Українське мистецтво у світовому культурному просторі: історія, сучасність та перспективи розвитку» (Вінниця, 2025 року): збірник наукових праць / Лазаренко Н.І. (голова) та ін. [Електронний ресурс]. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2025. - (PDF, 236 с.) С. 116-120

РОЗДІЛ ІІІ ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ГЛОБАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.36>

Леся Королик-Бойко,
м. Губбіо, Італія,

<https://orcid.org/0009-0001-2681-9757>
lesya.boyko69@gmail.com

УКРАЇНСЬКІ ВОКАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ В СВІТОВІЙ КУЛЬТУРІ: МІЖНАРОДНИЙ ВОКАЛЬНИЙ КОНКУРС ІМЕНІ КВІТКИ ЦІСИК

Анотація. У статті розглядається значення української пісенної традиції у світовому культурному просторі на прикладі творчості американської співачки українського походження Квітки Цісик і діяльності Міжнародного вокального конкурсу її імені. Особливу увагу приділено історії створення конкурсу, його культурній місії та впливу на розвиток сучасного вокального мистецтва.

Ключові слова: українська пісня, вокальне мистецтво, українська діаспора, культурна спадщина, музична культура, міжнародний конкурс.

Abstract. The article examines the importance of the Ukrainian song tradition in the world cultural space on the example of the work of the American singer of Ukrainian origin Kvitka Tsysyk and the activities of the International Vocal Competition named after her. Particular attention is paid to the history of the competition, its cultural mission and influence on the development of modern vocal art.

Keywords: Ukrainian song, vocal art, Ukrainian diaspora, cultural heritage, musical culture, international competition.

Українська пісенна традиція є важливою складовою національної культури та одним із найяскравіших проявів духовної спадщини українського народу. Через пісню передаються історичні події, моральні цінності, естетичні ідеали та світоглядні уявлення.

У сучасних умовах глобалізації особливо актуальним є питання збереження та популяризації української музичної культури у світовому культурному просторі. Значну роль у цьому процесі відіграють представники української діаспори, які сприяють поширенню українського мистецтва за кордоном.

Однією з найяскравіших постатей у цьому контексті і важливе місце у популяризації української пісні у світі посідає постать видатної американської співачки українського походження — Квітки Цісик, яка стала символом збереження української вокальної традиції за кордоном. Її унікальний голос, неповторна манера виконання та глибока любов до української музичної традиції — стали символом культурного зв'язку між Україною та українською діаспорою.

Питання розвитку українського вокального мистецтва та популяризації української пісні досліджували багато українських науковців і музикознавців. Зокрема, значний внесок у вивчення української пісенної традиції зробили дослідники української музичної культури та історії народної пісні.

Творчість Квітки Цісик привертає увагу дослідників, які аналізують її вокальний стиль, репертуар та роль у популяризації української культури у світі.

Водночас питання діяльності Міжнародного вокального конкурсу імені Квітки Цісик як культурного явища сучасності ще недостатньо висвітлене у науковій літературі, що зумовлює актуальність даного дослідження.

Метою статті є дослідження ролі творчості Квітки Цісик у популяризації української пісні у світі та аналіз культурного значення Міжнародного вокального конкурсу її імені для розвитку сучасного вокального мистецтва.

З метою увіковічнення пам'яті співачки та популяризації українського вокального мистецтва в світовій культурі у 2017 році було започатковано Міжнародний вокальний конкурс її імені. Конкурс не лише зберігає пам'ять про співачку, але й сприяє розвитку української пісенної культури на світовій мистецькій арені.

Квітка Цісик народилася 4 квітня 1953 року у Нью-Йорку в родині українських емігрантів. Її батько — відомий скрипаль і педагог Володимир Цісик, був співорганізатором та викладачем Українського музичного інституту в Нью-Йорку та очільником Українського струнного оркестру, а мати — Іванна Цісик працювала у банківській сфері. Саме батько з раннього дитинства прищепив доньці любов до музики.

Спочатку Квітка навчалася гри на скрипці, однак згодом вирішила присвятити себе вокальному мистецтву. Вона здобула професійну музичну освіту у Mannes School of Music у Нью-Йорку, де навчалася академічного співу у відомого викладача – маестро Віденської оперної традиції Себастьяна Енгельберта. Квітка Цісик мала рідкісне колоратурне сопрано. До того ж вміла співати так званим "білим голосом" (своєрідна манера жіночого фольклорного співу). У неї навіть вийшов альбом "Пісні України" з кількома піснями з цим "білим голосом". Але цікаво є те, що світову популярність Квітка Цісик здобула не лише як виконавиця українських пісень. Вона стала однією з найвідоміших виконавиць рекламних джінглів у США. Її голос звучав у рекламі багатьох американських брендів, а реклама автомобільної компанії Ford Motor Company з її вокалом звучала понад двадцять років.

Ще один важливий факт з її творчої біографії є виконання пісні "You Light Up My Life" в однойменному фільмі "You Light Up My Life" (1977). Саме цей запис отримав премію Academy Award for Best Original Song, хоча на офіційному саундтреку була використана інша версія.

У 1978 році вона отримала "Оскар" і "Золотий глобус" у категорії "Найкраща пісня до фільму", а також номінувалася на нагороду "Греммі" в категорії "Пісня року".

Попри успішну кар'єру в США, Квітка Цісик усе життя прагнула популяризувати українську музику. За власні кошти вона записала два альбоми українських пісень: "Квітка" або "Пісні про Україну" (1980) і "Два кольори" (1989). Ці альбоми стали справжнім культурним явищем для української діаспори і для слухачів в Україні. У них прозвучали народні та авторські пісні, що стали символом української душі. Серед них — "Два кольори", "Я піду в далекі гори", "Черемшина", "Чуєш, брате мій", "Іванку, Іванку" та багато інших. Ці твори у виконанні співачки стали своєрідним мостом між поколіннями українців у різних країнах. А сьогодні це є Міжнародний вокальний конкурс імені Квітки Цісик. Його співзасновниками є: Національна Рада Жінок України (голова Людмила Порохняк-Гановська) та ГО «Перлини української культури — Світові». Головою журі та співзасновницею конкурсу є Ірина Персанова — заслужена артистка України, викладач Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого.

Конкурс відбувається за сприяння ГО "Федерація жінок за мир у всьому світі" (голова Тетяна Коцеба) та Міжнародної організації "Поступ жінок-мироносиць у діаспорі" (голова Леся Королик-Бойко) та вокальної школи "Casta" з Мюнхена, за підтримки Міністерства культури України.

Конкурс має важливу культурну місію — збереження пам'яті про Квітку Цісик, відродження української вокальної традиції, популяризація української пісні у світі, підтримка молодих виконавців, єднання українців по всьому світі навколо вокальних традицій. У ньому беруть участь вокалісти різного віку без

обмежень, аматори і професіонали. Вони змагаються у таких номінаціях: академічний, народний, естрадний вокал та вокально-інструментальний жанр.

За роки існування конкурс об'єднав виконавців з різних країн і проходив у багатьох містах України та Європи — у Києві, Каневі, Калуші, Тернополі, а також у Німеччині, Франції, Іспанії, Чехії, Литві, Бельгії та Італії.

Переможці конкурсу нагороджуються дипломами лауреатів I, II та III ступенів, почесними відзнаками, орденами «Золота та Срібна зірка ім. Квітки Цісик», а також спеціальними нагородами за найкраще виконання пісень з її репертуару. Від ГО "Федерація жінок за мир у всьому світі" переможець Гран-прі нагороджується кришталевою нагородою.

Цього року переможці були відзначені і Міжнародною організацією "Поступ жінок-мироносиць у діаспорі" — дипломами "За найкраще виконання пісні з репертуару Квітки Цісик" та справжнім мікрофоном.

У цьому році, в лютому місяці, відбувся IX Міжнародний вокальний конкурс імені Квітки Цісик — в Бельгії у Брюсселі та в Німеччині у Берліні, який продовжив українську вокальну традицію в Європі.

Особливого значення конкурс набуває в умовах сучасних викликів, пов'язаних з російсько-українською війною. У цей складний час українська пісня є джерелом духовної підтримки, надії та національної єдності та зброєю і голос Квітки Цісик звучить як символ любові до України, її культури та її народу.

Цього року в Німеччині, у Берліні, мала честь бути у складі високоповажного журі. Приємно було чути пісні з репертуару Квітки Цісик у виконанні дітей та дорослих. Вони співали "Черемшину", "Я піду в далекі гори", "Місто спить". Це були як професіонали так і аматори, сольні виконавці та 2 хори, учасники яких є вимушено переміщені особи з України у Німеччину з Києва і Київської, Черкаської, Чернігівської, Дніпропетровської, Луганської, Запорізької областей.

У 2024 році я теж брала участь у конкурсі і стала Лауреатом I ступеня та отримала орден "Золота зірка ім. Квітки Цісик".

Якщо говорити про значення конкурсу для сучасного вокального мистецтва то варто зауважити, що Міжнародний вокальний конкурс імені Квітки Цісик дає можливість конкурсантам не лише проявити свій талант, а й поспілкуватися з високопрофесійним журі та вдосконалити свою вокальну майстерність і взяти участь у Гала-концерті разом з професійними митцями на одній сцені.

Українська пісенна традиція є важливою складовою світової культурної спадщини. Завдяки таким митцям, як Квітка Цісик українська музика отримала нове звучання та здобула міжнародне визнання. Її творчість стала прикладом того, як глибока любов до рідної культури може долати кордони, об'єднувати людей і зберігати національну ідентичність у світовому просторі. Її голос став символом української музики для багатьох поколінь. Квітка Цісик зуміла

поєднати професійну вокальну майстерність з глибоким відчуттям української вокальної традиції.

Міжнародний вокальний конкурс імені Квітки Цісик продовжує цю місію, відкриваючи нові таланти та популяризуючи українську пісню на різних континентах. Він є не лише мистецькою подією, а й важливим культурним явищем, що підтримує духовну силу українського народу.

Сьогодні, як ніколи, актуально звучать слова з пісні: «Два кольори мої, два кольори — червоне — то любов, а чорне — то журба...». Ці слова нагадують про складний, але гідний шлях українського народу, який зберігає свою культуру, мову і пісню навіть у найважчі часи.

Список використаних джерел:

1. Антонович М. (1999). Українська музична культура. Київ: Либідь. 592 с.
2. Історія української музики (1992). за ред. М. Гордійчука. Київ: Наукова думка. 396 с.
3. Кияновська Л. (2008). Українська музична культура. Львів: Тріада плюс. 297 с.
4. Корній Л. (2011). Історія української музичної культури. Київ. 355 с.

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.37>

Валентина Фрицюк

Вінниця, Україна

ORCID: 0000-0001-6133-2656

valentina.frytsiuk@gmail.com

Василь Фрицюк

Вінниця, Україна

ORCID: 0000-0002-4466-9019

valentina.frytsiuk@gmail.com

УЧАСТЬ ЗДОБУВАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСАХ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ГЛОБАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР

Анотація. У статті проаналізовано участь здобувачів мистецьких спеціальностей у міжнародних конкурсах як важливий механізм інтеграції українського мистецтва в глобальний культурний простір. Обґрунтовано, що конкурсна діяльність сприяє презентації національної культурної ідентичності, підтвердженню високого рівня української мистецької освіти та формуванню професійних міжнародних зв'язків. Особливу увагу приділено ролі студентів-акордеоністів як амбасадорів української культури, здатних поєднувати академічні традиції з сучасними художніми практиками. Підкреслено значення

міжнародних мистецьких змагань у контексті культурної дипломатії та актуальність цього процесу в умовах сучасних суспільних викликів.

Ключові слова: міжнародні мистецькі конкурси, мистецька освіта, культурна інтеграція, українське мистецтво, акордеонне виконавство, культурна дипломатія, професійна мобільність.

Abstract. The article analyzes the participation of students of arts specializations in international competitions as an important mechanism for integrating Ukrainian art into the global cultural space. It substantiates that competitive activity contributes to the presentation of national cultural identity, confirms the high level of Ukrainian arts education, and promotes the formation of professional international networks. Particular attention is paid to the role of accordion students as ambassadors of Ukrainian culture who are able to combine academic traditions with contemporary artistic practices. The significance of international art competitions in the context of cultural diplomacy is emphasized, as well as the relevance of this process under current social challenges.

Keywords: international art competitions, arts education, cultural integration, Ukrainian art, accordion performance, cultural diplomacy, professional mobility.

Участь молодих митців та українських студентів у міжнародних конкурсах різного рівня є не просто змаганням за місця чи нагороди. Це є одним із важливих чинників, який дає змогу Україні стати повноправним гравцем на світовій арені.

Кожен виступ здобувача освіти на мистецькому конкурсі – це презентація української культури, адже через репертуар, техніку виконання чи візуальні образи світ знайомиться з українським кодом. Завдяки такій участі Україна постає як країна з потужною мистецькою школою.

Варто зазначити, що участь у Міжнародних мистецьких конкурсах є своєрідним «аудитом» якості навчання через певну синхронізацію з вимогами світу. Здобувачі адаптуються до глобальних критеріїв оцінювання, технічних вимог та естетичних трендів. Високі результати, здобуті українськими студентами на цих конкурсах доводять, що українська мистецька освіта (особливо, консерваторії, академії мистецтв) відповідає європейським та світовим стандартам.

Участь здобувачів мистецьких спеціальностей у Міжнародних конкурсах сприяє формуванню професійних мереж (Networking), оскільки інтеграція – це передусім зв'язки. Участь у конкурсах також дає можливість встановлення особистих контактів, адже здобувачі знайомляться з іноземними професорами, продюсерами та колегами. Їх можуть запрошувати на стажування, конкурси можуть стати першою сходинкою для отримання грантів, участі у майстер-класах та спільних транскордонних проєктах.

Мистецтво нині існує там, де про нього говорять медіа. Згадки українських імен у закордонних каталогах, фахових виданнях та на стрімінгових платформах автоматично включають українське мистецтво в глобальний контекст. Відео та записи виступів студентів мистецьких спеціальностей стають частиною світового цифрового архіву.

Здобувачі, які навчаються в класі акордеона на факультеті мистецтв і художньо-освітніх технологій Вінницького державного педагогічного